

Sydänäänten kuuntelu torvella

Sikiön sydänäänet voivat olla kuultavissa torvella jo 20 rkv. Vatsanpeitteiden paksuus, lapsiveden määrä ja sikiön asento vaikuttavat kuuluvuuteen. Auskultaatio suoritetaan tällöin alavatsalta.

Raskauden viimeisellä kolmanneksella sydänäänet ovat aina kuultavissa torvella. Ennen kuuntelua selvitetään ulkotutkimuksella sikiön tila, asento ja ryhti, jotta voidaan päätellä mistä sydänäänet kuuluvat. Äänet ovat parhaimmin kuultavissa siitä kohdasta, missä koukistusryhdissä olevan sikiön yläselkä ja ojennusryhdissä olevan sikiön rinta on painautunut kohdun seinämää vasten. Eli ensimmäisessä takaraiivotarjonnassa äänet kuuluvat vasemmalta navan alapuolelta. Avonaisessa raiivotarjonnassa äänet kuuluvat poikkeuksellisen selkeästi äidin keskiviivasta navan alapuolelta. Äänten sijainnilla voi varmistua tarjonnasta.

Torvella auskultoitaessa äiti on levossa puoli-istuvassa asennossa. Torvi asetetaan napakasti äidin vatsanpeitteitä vasten siihen kohtaan, josta äänet ovat parhaiten kuultavissa. Korva asetetaan torvelle ja kädet irroitetaan torvesta kokonaan.

Sikiön sydänäänet ovat kaksijakoisia ääniä ja niiden nopeus on normaalisti 120-160 kertaa/min. Äidin sykettä tulee palpoida samalla kun sikiön sydänääniä kuunnellaan, jotta varmistutaan siitä, että auskultoitava ääni on sikiön. Sikiön sydänäänten frekvenssi lasketaan kellosta.

Kun istukka on etuseinässä tai napanuora on askultoitavalla kohdalla, kuullaan suhiseva sydänäänten kanssa samafrekvenssinen ääni. Tämä ääni tulee veren virtauksesta valtimoissa. Äidin suolen aiheuttamat kurahdukset ja sikiön liikkeiden aiheuttamat tömähdykset ovat kuultavissa selvästi.

Supistuksen aikana sydänäänten kuuluvuus monasti katoaa palaten taas supistuksen jälkeen. Ääniä ei yleensä supistuksen aikana kuunnella vaan äidin annetaan ottaa supistus rauhassa vastaan.

Torvella sikiön sydänääniä kuunneltaessa frekvenssin lisäksi kuunnellaan frekvenssin vaihtelua ja sitä miltä äänet kuulostavat. Normaali tilanteessa sydänäänet ovat säännölliset ja niiden sointi on hyvä. Sydänäänten sointi voi olla myös

laahustava

harmaa

hankaava

lankamainen

rahiseva

hätäinen

rauhaton

ontuva

metallinen

kilahtava

suhiseva

laukkaava

kaukainen

kalpea

vaihteleva (laskuja)

soinniton (kertoo vedenmenosta tai niukasta vedestä)

Sydänäänten soinnista voidaan tehdä monenlaisia päätelmiä sikiön voinnista. Mikäli sointi ei ole hyvä, voi epäillä tilanteessa olevan jotakin poikkeavaa. Esimerkiksi pelkän soinnittomuuden ei tarvitse olla asfyksian merkki, mutta se antaa aiheen valppauteen. Onko esim. lapsivesi mennyt

äidin huomaamatta? Vai onko vettä niukasti? Vaihtelevat soinnittomat äänet saattavat taas merkitä asfyksiaa. Yleisesti ottaen poikkeava sointi antaa aiheen epäillä ja odottaa, jotakin tavallisesta poikkeavaa sikiön voinnissa.

Sydänäänten soinnin oppii kuulemaan ja sitä oppii tulkitsemaan vuosien sinnikkäällä harjoittelulla. Tietopohja, josta kätilö informaatiota kerää laajenee kokemuksen karttuessa. Kokenut kätilö havainnoi lukematonta määrää erilaisia asioita asiakkaastaan ja muodostaa kokonaiskuvan näistä monista pienistä seikoista. Kätilön tulee kerätä tietoa silmillään, korvillaan ja käsillään.